YVES BOT
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2016. szeptember 29.[1]

C-592/15. sz. ügy

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs
kontra
British Film Institute

(a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [fellebbviteli bíróság (Anglia és Wales) (polgári tanács), Egyesült Királyság] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Hozzáadottérték-adó — 77/388/EGK hatodik irányelv — A 13. cikk A. része (1) bekezdésének n) pontja — Bizonyos kulturális szolgáltatások adómentessége — A tagállamok azon kulturális szolgáltatásokkal kapcsolatos mérlegelési jogköre, amelyek adómentesség hatálya alá tartozhatnak"

1. A jelen ügyben a 77/388/EGK hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdése n) pontja terjedelmének meghatározását kérik a Bíróságtól.[2] Ez a rendelkezés előírja, hogy a tagállamok mentesítenek az adó alól „bizonyos kulturális szolgáltatások[at] és az ezekkel szoros összefüggésben lévő termékértékesítés[t], amelyeket közintézmények vagy egyéb, az érintett tagállam által elismert kulturális intézmények teljesítenek".

2. A kérdést előterjesztő bíróság, a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [fellebbviteli bíróság (Anglia és Wales) (polgári tanács), Egyesült Királyság] arra vár választ, hogy ez a rendelkezés mérlegelési mozgásteret biztosít-e a tagállamok számára annak eldöntése tekintetében, hogy mely kulturális szolgáltatások részesülhetnek ilyen adómentességben. Arra vár továbbá választ, hogy az említett rendelkezés közvetlen hatállyal bír-e, és arra ennélfogva az adóalanyok közvetlenül hivatkozhatnak-e a nemzeti bíróság előtt, ha az érintett tagállam elmulasztotta a hatodik irányelv határidőn belüli átültetését a nemzeti jogba.

3. A jelen indítványban kifejtem azokat az indokokat, amelyek alapján úgy vélem, hogy a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontját úgy kell értelmezni, hogy a „bizonyos kulturális szolgáltatások" fogalma a tagállamokra bízza annak meghatározását, hogy mely kulturális szolgáltatások tartozhatnak hozzáadottértékadó (héa)-mentesség alá. Pontosítani fogom, hogy a nemzeti bíróság feladata, hogy a szóban forgó szolgáltatások tartalmára figyelemmel megállapítsa, hogy az alapügy alperesének, a British Film Institute-nek a héamentességhez való jog alól való kizárása az adósemlegesség elvének tiszteletben tartásával történt-e, különösen pedig hogy e kizárás az összehasonlítható helyzetben ugyanezen szolgáltatásokat nyújtó, e szolgáltatások tekintetében héamentességet élvező más gazdasági szereplőkhöz képest az egyenlő bánásmód elve megsértésének minősül-e, vagy sem.

1 — Eredeti nyelv: francia.

2 — Az 1992. október 19-i 92/77/EGK tanácsi irányelvvel (HL L 316., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 202. o.) módosított, a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló 1977. május 17-i tanácsi irányelv (HL L 145., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 23. o.; a továbbiakban: hatodik irányelv).

4. Ezt követően kifejtem, hogy álláspontom szerint az adóalanyok miért nem hivatkozhatnak közvetlenül e rendelkezésre a tagállami nemzeti bíróságok előtt.

I – Jogi háttér

A – *Az uniós jog*

5. A hatodik irányelv 13. cikkének A. része a következőképpen rendelkezik:

„(1) „Az egyéb közösségi rendelkezések sérelme nélkül, az általuk meghatározott feltételek mellett a tagállamok mentesítik az adó alól a következőket, annak érdekében, hogy biztosítsák az ilyen mentességek megfelelő és egyértelmű alkalmazását, valamint, hogy megakadályozzák az adókijátszásokat, az adókikerüléseket és az esetleges visszaéléseket:

[…]

m) meghatározott, a sporttal és a testedzéssel szoros kapcsolatban álló szolgáltatások, amelyeket nonprofit jellegű intézmények teljesítenek olyan személyek felé, amelyek sportolnak vagy edzenek;

n) bizonyos kulturális szolgáltatások és azzal szoros összefüggésben lévő termékértékesítés, amelyeket közintézmények vagy egyéb, az érintett tagállam által elismert intézmények teljesítenek;

[…]”

6. A 2006/112/EK irányelv 2007. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte a hatodik irányelvet.[3] Az irányelv lényegében átveszi a hatodik irányelv rendelkezéseit.

7. Ezen irányelv 132. cikkének a szövege a következő:

„(1) A tagállamok mentesítik az adó alól a következő ügyleteket:

[…]

m) meghatározott, a sporttal és a testedzéssel szoros kapcsolatban álló szolgáltatások, amelyeket nonprofit jellegű intézmények teljesítenek olyan személyek felé, amelyek sportolnak vagy edzenek;

n) egyes kulturális szolgáltatások és az ezekkel szoros összefüggésben lévő termékértékesítés, amelyeket közintézmények vagy egyéb, az érintett tagállam által elismert kulturális intézmények teljesítenek;

[…]”

3 — A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i tanácsi irányelv (HL L 347., 1. o., helyesbítés: HL 2007. L 335., 60. o.).

B – *Az Egyesült Királyság joga*

8. 1996. június 1-jét megelőzően Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága nem rendelkezett a kulturális szolgáltatások adómentességéről. Az Egyesült Királyság csak ezen időponttól, amely egybeesik a Value Added Tax Act 1994 (a hozzáadottérték-adóról szóló 1994. évi törvény) 9. melléklete 13. csoportjának hatálybalépésével, mentesítette a héa alól a kulturális szolgáltatásokat. Ily módon e törvény 1. és 2. pontja előírja, hogy mentesül a héa alól a múzeum, galéria, művészeti kiállítás vagy állatkert, vagy színházi, zenei vagy koreográfiai kulturális jellegű előadás látogatására, illetve megtekintésére jogosító belépőjegy közintézmény vagy egy arra jogosult szerv általi értékesítése.

9. Az említett törvényhez fűzött 1. sz. megjegyzés értelmében közintézmény a helyi hatóság, az ugyanezen törvény 41. cikkének (6) bekezdése szerinti kormányzati szerv vagy az olyan, kormányzati szervnek nem minősülő közintézmény, amely szerepel az Office of Public Service (Közszolgálati Hivatal) kiadványának 1995. évi kiadásában, és „közintézményi" címet visel. Másrészt a hozzáadottérték-adóról szóló 1994. évi törvényhez fűzött 2. sz. megjegyzés értelmében „arra jogosult szerv" az olyan (közintézménynek nem minősülő) szerv, amely az esetleges nyereségét nem oszthatja és nem osztja fel, amely az e törvény 2. pontjában felsoroltak értékesítéséből származó esetleges nyereséget az értékesítéssel megvalósuló szolgáltatások fenntartására vagy fejlesztésére fordítja, és amelynek vezetését és igazgatását önkéntes alapon olyan személyek látják el, akiknek nem fűződik közvetlen vagy közvetett pénzügyi érdekük annak tevékenységeihez.

10. Az említett törvényhez fűzött 3. sz. megjegyzés értelmében a törvény 1. pontja nem tartalmaz olyan értékesítéseket, amelyek adómentessége például valamely adóalany üzleti vállalkozásának rovására a verseny torzulását eredményezheti. Ezenkívül a hozzáadottérték-adóról szóló 1994. évi törvényhez fűzött 4. sz. megjegyzés kimondja, hogy az ugyanezen törvény 1. pontjának b) alpontja csak olyan előadásra szóló belépőjegy értékesítését foglalja magában, amelyet kizárólag egy vagy több közintézmény, egy vagy több arra jogosult szerv vagy valamely közintézmény és arra jogosult szerv közösen nyújt.

II – II - A tényállás és az alapeljárás

11. A British Film Institute olyan nonprofit szervezet, amelynek feladata a mozi Egyesült Királyságban való támogatása. 1951-ben többek között arról állapodtak meg, hogy ez a szervezet irányíthatja a National Film Theatre-t, továbbá arról is megegyeztek, hogy e szervezet 2011 áprilisától ellátja a UK Film Council (Egyesült Királyság filmtanácsa) tevékenységeit.

12. Az 1990. január 1. és 1996. május 31. közötti időszakban (a továbbiakban: vitatott időszak) a British Film Institute az általános adómérték alapján fizette meg a héát a National Film Theatre-ben, valamint különböző filmfesztiválok keretében szervezett filmvetítésekre szóló belépőjegy-értékesítések után.

13. Mivel úgy vélte, hogy e szolgáltatások a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontja értelmében vett „kulturális szolgáltatásnyújtásoknak" minősülnek, és hogy ennélfogva azokat mentesíteni kellett volna a héa alól, a British Film Institute kérelmet nyújtott be a vitatott időszakban megfizetett héa visszatérítése iránt. A 2009. november 23-i levelében Her Majesty's Revenue and Customs (az Egyesült Királyság adó- és vámhatósága) elutasította e kérelmet. Ezen adóhatóság 2010. február 3-án annak felülvizsgálata keretében helybenhagyta határozatát.

14. A British Film Institute ezt követően keresetet indított az említett határozattal szemben a First-tier Tribunal (Tax Chamber) [elsőfokú bíróság (adójogi tanács), Egyesült Királyság] előtt. Ez utóbbi a 2012. december 5-i határozatával kimondta, hogy a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontja közvetlen hatállyal rendelkezik, és ennek megfelelően az alapeljárás alperese által a vitatott időszakbeli filmvetítésekre szóló belépőjegy-értékesítések e rendelkezés alapján héamentesek voltak.

15. Az Egyesült Királyság adó- és vámhatósága fellebbezést nyújtott be a 2012. december 5-i határozattal szemben az Upper Tribunalhoz (Tax and Chancery Chamber) [másodfokú közigazgatási bíróság (adójogi és kancelláriai tanács), Egyesült Királyság]. 2014. augusztus 12-i határozatával ez utóbbi elutasította a fellebbezést. Ezt követően engedélyezték az Egyesült Királyság adó- és vámhatóságának, hogy jogorvoslati kérelmet nyújtson be a Court of Appealhez (England & Wales) (Civil Division) [fellebbviteli bíróság (Anglia és Wales) (polgári tanács)], amely úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és az uniós jog vonatkozó rendelkezései tárgyában a Bírósághoz fordul.

III – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

16. A Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [fellebbviteli bíróság (Anglia és Wales) (polgári tanács)] úgy határozott, hogy előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontjában szereplő fogalmak, különösen a »bizonyos kulturális szolgáltatások« kifejezés, kellően világosak és pontosak-e ahhoz, hogy e rendelkezés közvetlen hatállyal rendelkezzen annak érdekében, hogy nemzeti átültető jogszabály hiányában mentesítse az adó alól a közintézmények vagy egyéb elismert intézmények által teljesített, a jelen ügyben az alapeljárás alperese által teljesítetthez hasonló kulturális szolgáltatásokat?

2) Mérlegelési mozgásteret biztosítanak-e a tagállamok számára a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontjában szereplő fogalmak, különösen a »bizonyos kulturális szolgáltatások« kifejezés, azok átültető jogszabályokkal való alkalmazása tekintetében, és ha igen, milyen mérlegelési mozgástérről van szó?

3) Alkalmazni kell-e a fentiekkel megegyező következtetéseket a 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdésének n) pontjára?”

IV – Elemzés

17. Mivel a jelen ügyben a vitatott időszak 1990. január 1. és 1996. május 31. közé esik, és a 2006/112 irányelv 413. cikke kimondja, hogy ez utóbbi 2007. január 1-jén lép hatályba, úgy vélem, hogy ez az irányelv nem alkalmazandó az alapügy tényállására. Erre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság által az említett irányelv 132. cikke (1) bekezdésének n) pontjára vonatkozóan előterjesztett harmadik kérdést nem szükséges megválaszolni.

18. A második kérdésével, amelyet álláspontom szerint elsőként kell megvizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a „bizonyos kulturális szolgáltatások” fogalma az összes kulturális szolgáltatást felöleli, vagy a tagállamokra bízza annak meghatározását, hogy mely kulturális szolgáltatások tartozhatnak héamentesség alá.

19. Álláspontom szerint eleve ki kell zárni az alapeljárás alperese által képviselt álláspontot, miszerint a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontja arra kötelezi a tagállamokat, hogy minden kulturális szolgáltatást mentesítsenek az adó alól. Az, hogy a „bizonyos” kifejezésre esett a választás az „összes” vagy „mindegyik” kifejezés helyett, kellőképpen alátámasztja, hogy az uniós jogalkotónak az állt szándékában, hogy e mentességet ne ezen összes szolgáltatásra kiterjedő általános mentességé tegye, hanem azok közül csak néhányra kívánt előírni ilyen mentességet.

20. Nem merül fel kétség a tekintetben, hogy a „bizonyos” kifejezés használatával az uniós jogalkotó a tagállamokra kívánta bízni az arról való döntést, hogy mely kulturális szolgáltatások mentesíthetők a héa alól.

21. Amint azt az Európai Bizottság kifejti, a hatodik irányelv elfogadásához vezető előkészítő munkáltatokból kitűnik, hogy eredetileg a héamentesség alá eső kulturális szolgáltatások kimerítő listájának felállítását javasoltak. Ez a lista éppen a színházakhoz, moziklubokhoz, koncertekhez, múzeumokhoz, könyvtárakhoz, közparkokhoz, botanikus vagy állatkertekhez, oktatási jellegű kiállításokhoz kapcsolódóan nyújtott szolgáltatásokat, valamint a társadalmi, kulturális vagy oktatási jellegű, közérdekeket szolgáló tevékenységek keretében teljesített ügyleteket foglalta magában.[4] Meg kell állapítani, hogy az uniós jogalkotó nem vette figyelembe ezt a javaslatot.

22. Másrészt megjegyzendő, hogy a közös hozzáadottértékadó-rendszer működéséről szóló, a Tanács számára készített első bizottsági jelentésben az 1977. május 17-i hatodik (77/388/EGK) irányelv 34. cikkének megfelelően[5] a Bizottság, amely rámutatott a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdése m) és n) pontja szövegének pontatlanságára, a következőt állapította meg: „[e]llentmondásosnak tűnik olyan kötelező mentesítések bevezetése, amelynek tartalmi meghatározását az egyes tagállamok mérlegelésére bízzák”. A hatodik irányelv módosítására irányuló javaslat, amely e jelentést követően született, következésképpen megváltoztatta e szöveget. A Bizottság ismételten javaslatot tett a héamentesség alá eső kulturális szolgáltatások kimerítő listájának felállítására.[6] E módosítást ugyanakkor a tagállamok nem fogadták el.

23. A kulturális szolgáltatások adómentessége tekintetében a tagállamok számára biztosított ezen széles mérlegelési mozgástér nem meglepő. A kulturális hagyományok és a regionális örökség ugyanis az Európai Unión és gyakran ugyanazon tagállamon belül is jelentős eltérést mutat. Ahány tagállam, annyi kultúra. Teljesen logikusan a tagállamok a legalkalmasabbak a közérdeket leginkább szolgáló kulturális szolgáltatások körének megállapítására, hiszen, amint arra emlékeztetni kell, a hatodik irányelv 13. cikkének A. része bizonyos közhasznú tevékenységek mentességét szabályozza.

24. Hozzáteszem, hogy ellentétben az alapeljárás alperese által a tárgyaláson a válasza keretében előadottakkal, nem gondolom úgy, hogy az ezen irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontjában előírt mentesség érvényesíthetősége szempontjából kizárólag a szolgáltatást nyújtó szervezet jellege bír jelentőséggel, vagyis hogy az közintézmény vagy egyéb, tagállam által elismert kulturális intézmény. Az alapeljárás alperese ugyanis mintegy elismeri, hogy attól kezdődően, hogy a szóban forgó szolgáltatásnyújtásra az ilyen típusú intézmény révén sor kerül, ez utóbbi automatikusan adómentességben részesül. Márpedig, jóllehet a kulturális szolgáltatások nyújtójának jogállása lényegében ezen adómentesség megadása feltételének minősül, az e rendelkezés szerinti szolgáltatásnyújtások jellege a mentesség egy másik feltételét képezi. Tehát a héamentességhez nem elegendő, hogy a kulturális szolgáltatást nyújtó intézmény közintézmény vagy az érintett tagállam által elismert kulturális intézmény legyen, hanem ahhoz az is szükséges, hogy e szolgáltatást – amint az a fentiekben kifejtésre került – ezen állam mentesíthetőnek ismerje el.

4 — Lásd a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló hatodik tanácsi irányelvre vonatkozó, 1973. június 20-i javaslatot (COM(73) 950 végleges; az Európai Közösségek Hírlevele, 11/73. kiegészítés, 42. o.).

5 — COM(83) 426 végleges.

6 — Lásd a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló, a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 77/388/EGK irányelvet módosító tizenkilencedik tanácsi irányelvre vonatkozó, 1984. december 5-i javaslatot (COM(84) 648 végleges; HL C 347., 5. o.).

25. Ugyanakkor a Bíróság több alkalommal emlékeztetett arra, hogy a hatodik irányelv 13. cikkében előírt adómentességek az uniós jog autonóm fogalmainak minősülnek, amelyek célja annak elkerülése, hogy a héarendszer alkalmazása tagállamonként eltérjen. [7] Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében továbbá a fent említett adómentességek leírására használt kifejezéseket szigorúan kell értelmezni, mivel ezek kivételt jelentenek a főszabályhoz képest, miszerint az adóalany által ellenszolgáltatás fejében teljesített minden szolgáltatásnyújtás után héát kell fizetni. [8]

26. Ilyen körülmények között miként egyeztethető össze a tagállamoknak a bizonyos kulturális szolgáltatásnyújtások vonatkozásában rendelkezésre álló széles mérlegelési mozgástere ezen ítélkezési gyakorlattal?

27. Álláspontom szerint a fentiekben hivatkozott okokból nem lenne értelme a „bizonyos kulturális szolgáltatások” fogalma pontos meghatározásának. Ezzel szemben úgy vélem, hogy a hatodik irányelv, valamint a héát szabályozó elvek által elérni kívánt célok szükségszerűen meghatározzák a tagállamok rendelkezésére álló széles mérlegelési jogkör kereteit.

28. Ily módon emlékeztetni kell arra, hogy ezen irányelv 13. cikke, amely a héamentességekről rendelkezik, kivételt képez az ugyanezen irányelv azon 2. cikkében megfogalmazott elv alól, amely többek között kimondja, hogy az adóalany által e minőségében belföldön ellenszolgáltatás fejében teljesített termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás a héa alá tartozik. [9] Főszabály szerint e szolgáltatások után héafizetési kötelezettség áll fenn.

29. Ezenfelül a Bíróság kimondta, hogy a hatodik irányelv 13. cikke A. részének célja az, hogy bizonyos közhasznú tevékenységeket, nem pedig minden ilyen tevékenységet mentesítsen a héa alól. [10]

30. Tagadhatatlan tehát, hogy jóllehet a tagállamok valóban széles mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek azon kulturális szolgáltatások körének meghatározása tekintetében, amelyek héamentesség alá tartozhatnak, e tagállamok ezzel szemben nem mentesíthetnek a héa alól minden, e kategóriába tartozó szolgáltatást.

31. Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy az ezen irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének h)–p) pontjában szereplő mentességek olyan intézményekre vonatkoznak, amelyek a szociális, kulturális, vallási, sport- vagy hasonló ágazatban a köz érdekében járnak el. Ezek célja tehát kedvezőbb bánásmód biztosítása a héa területén bizonyos, nem kereskedelmi célú tevékenységet folytató intézmények számára. [11]

32. Ráadásul, amennyiben a nemzeti jogalkotók határozzák meg, hogy mely kulturális szolgáltatások részesülhetnek héamentességben, ezt az adósemlegesség tiszteletben tartásával kell megtenniük, amely az adott területet szabályozó uniós jog által bevezetett közös héarendszer egyik alapelvét képezi. [12] Ezen elv megsértésének a megállapításához elegendő az, ha a héa szempontjából eltérő bánásmódot alkalmaznak a fogyasztó szemszögéből azonos vagy hasonló, illetve annak ugyanazon igényeit kielégítő

7 — Lásd különösen: 2011. július 28-i Nordea Pankki Suomi ítélet (C-350/10, EU:C:2011:532, 22. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A 2006/112 irányelv 132. cikkére vonatkozó közelmúltbeli ítélkezési gyakorlathoz lásd: 2016. május 26-i National Exhibition Centre ítélet (C-130/15, nem tették közzé, EU:C:2016:357, 28. pont).

8 — Lásd: 2011. július 28-i Nordea Pankki Suomi ítélet (C-350/10, EU:C:2011:532, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Lásd továbbá: 2016. május 26-i National Exhibition Centre ítélet (C-130/15, nem tették közzé, EU:C:2016:357, 29. pont).

9 — Lásd különösen: 2001. január 18-i Stockholm Lindöpark ítélet (C-150/99, EU:C:2001:34, 19. pont).

10 — Lásd: 2006. február 9-i Stichting Kinderopvang Enschede ítélet (C-415/04, EU:C:2006:95, 14. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Lásd továbbá: 2013. február 21-i Žamberk-ítélet (C-18/12, EU:C:2013:95, 18. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

11 — Lásd: 2002. március 21-i Kennemer Golf ítélet (C-174/00, EU:C:2002:200, 19. pont).

12 — Lásd: 2015. április 23-i GST – Sarviz Germania ítélet (C-111/14, EU:C:2015:267, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

két szolgáltatásnyújtással szemben.[13] Az adósemlegesség elve ugyancsak magában foglalja a héa tekintetében eltérő bánásmódból eredő versenytorzulás kiküszöbölését is. A torzulás pedig akkor bizonyított, amikor megállapítják, hogy a szolgáltatásnyújtások egymással versenyeznek, és a héa tekintetében eltérően kezelik ezeket.[14]

33. Álláspontom szerint az alapügyben ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy a szóban forgó szolgáltatások tartalmára figyelemmel megállapítsa, hogy az alapügy alperesének a héamentességhez való jog alól való kizárása az összehasonlítható helyzetben ugyanezen szolgáltatásokat nyújtó és a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontja szerinti adómentességben részesülő más gazdasági szereplőkhöz képest az egyenlő bánásmód elve megsértésének minősül-e, vagy sem. Véleményem szerint, figyelemmel az alapeljárás alperesének szerepére, amely a mozi Egyesült Királyságban való támogatására irányul, e vizsgálatnak különösen a hozzáadottérték-adóról szóló 1994. évi törvény 9. melléklete 13. csoportja 1. pontjának figyelembevételével kell történnie, amely ilyen adómentességet ír elő a színházi, zenei vagy koreográfiai kulturális jellegű előadás látogatására, illetve megtekintésére jogosító belépőjegy közintézmény vagy arra jogosult intézmény általi értékesítése tekintetében.

34. Ennek alapján most az első előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést kell megvizsgálni. E kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ a Bíróságtól, hogy az alapügybelihez hasonló körülmények között az adóalanyok közvetlenül hivatkozhatnak-e a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontjára a nemzeti bíróságok előtt.

35. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint minden olyan esetben, amikor valamely irányelv a tartalma alapján feltétel nélküli és kellően pontos rendelkezéseket tartalmaz, arra hivatkozni lehet, amennyiben a végrehajtási intézkedéseket határidőben nem fogadták el, az ezen irányelvvel nem összeegyeztethető valamennyi nemzeti rendelkezéssel szemben, vagy amennyiben az olyan jogokat határoz meg, amelyeket a magánszemélyek az állammal szemben érvényesíthetnek.[15]

36. Ami különösen a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdése n) pontjának tartalmát illeti, meg kell állapítani, hogy e rendelkezés egyáltalán nem határozza meg, hogy mely tevékenységek részesülhetnek héamentességben. Ezzel szemben, ahogyan az bemutatásra került, e rendelkezés e tekintetben széles mérlegelési mozgástérrel ruházza fel a tagállamokat. Ennélfogva álláspontom szerint nehezen fogadható el, hogy a nemzeti bíróságok vagy más hatóságok azonnal alkalmazhassák e rendelkezést, amennyiben a tagállamok nem hoztak konkrét intézkedéseket a rendelkezés tartalmának pontosítása érdekében. Más lenne a helyzet, ha az ezen irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének g) pontjához vagy 13. cikke B. része d) pontjához hasonlóan, amelynek közvetlen hatályát a Bíróság elismerte,[16] a rendelkezésben használt kifejezések világosak és pontosak lennének, kevés kétséget hagyva a rendelkezés értelmezése vonatkozásában, ily módon lehetővé téve az adómentességre jogosult jogalany könnyű azonosíthatóságát.

37. A hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontja tehát álláspontom szerint nem rendelkezik közvetlen hatállyal. Következésképpen úgy vélem, hogy arra az adóalanyok nem hivatkozhatnak a nemzeti bíróságok előtt, ha az érintett tagállam elmulasztotta az említett irányelv határidőn belüli átültetését a nemzeti jogba.

13 — Lásd: 2011. november 10-i The Rank Group ítélet (C-259/10 és C-260/10, EU:C:2011:719, 36. pont).

14 — Lásd: 2012. július 19-i A-ítélet (C-33/11, EU:C:2012:482, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

15 — Lásd: 2003. november 6-i Dornier-ítélet (C-45/01, EU:C:2003:595, 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2015. július 16-i Larentia + Minerva és Marenave Schiffahrt ítélet (C-108/14 és C-109/14, EU:C:2015:496, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

16 — Lásd: 2002. szeptember 10-i Kügler-ítélet (C-141/00, EU:C:2002:473, 52. és azt következő pontok); 1982. január 19-i Becker-ítélet (8/81, EU:C:1982:7, 17. és azt követő pontok).

V – Végkövetkeztetések

38. A fentiekre figyelemmel azt javaslom, hogy a Bíróság a következőképpen válaszolja meg a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [fellebbviteli bíróság (Anglia és Wales) (polgári tanács)] által előterjesztett kérdéseket:

1) Az 1992. október 19-i 92/77/EGK tanácsi irányelvvel módosított, a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap – megállapításról szóló 1977. május 17-i 77/388 hatodik tanácsi irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontját úgy kell értelmezni, hogy a „bizonyos kulturális szolgáltatások” fogalma a tagállamokra bízza annak meghatározását, hogy mely kulturális szolgáltatások tartozhatnak hozzáadottértékadó-mentesség alá.

A nemzeti bíróság feladata, hogy a szóban forgó szolgáltatások tartalmára figyelemmel megállapítsa, hogy az alapügy alperesének a hozzáadottértékadó-mentességhez való jog alól való kizárása az adósemlegesség elvének tiszteletben tartásával történt-e, különösen pedig hogy e kizárás az összehasonlítható helyzetben ugyanezen szolgáltatásokat nyújtó, e szolgáltatások tekintetében hozzáadottértékadó-mentességet élvező más gazdasági szereplőkhöz képest az egyenlő bánásmód elve megsértésének minősül-e, vagy sem.

2) Az adóalanyok nem hivatkozhatnak közvetlenül a 92/77 irányelvvel módosított 77/388 hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének n) pontjára a nemzeti bíróságok előtt, ha az érintett tagállam elmulasztotta az említett irányelv határidőn belüli átültetését a nemzeti jogba.